

LABORATORIER SOM UTFORSKER NYE ARBEIDSMÅTER I PRAKSIS

CYNEFIN (walisisk, uttales "ke-nev-in")

uforutsigbart/uorden

forutsigbart/orden

KOMPLEKST

(utforske – forstå – respondere)

Fremvoksende praksis og
utforskende arbeidsmåter

KOMPLISERT

(forstå – analysere - respondere)

God praksis (flere) og
utredende arbeidsmåter

KAOS

(handle – forstå – justere)

Ny praksis, hver gang.

OPPLAGT

(gjenkjenn - kategoriser – responder)

Beste praksis og «malbaserte»
arbeidsmåter

Universet av laboratorier

Stimulab

GovLab UK

Worklab 2.0. FI

MindLab DK

Oppdragslaboratoriet

Sandkasse for KI

Norwegian Open AI Lab NTNU

Innovasjonshub Helsedirektoratet

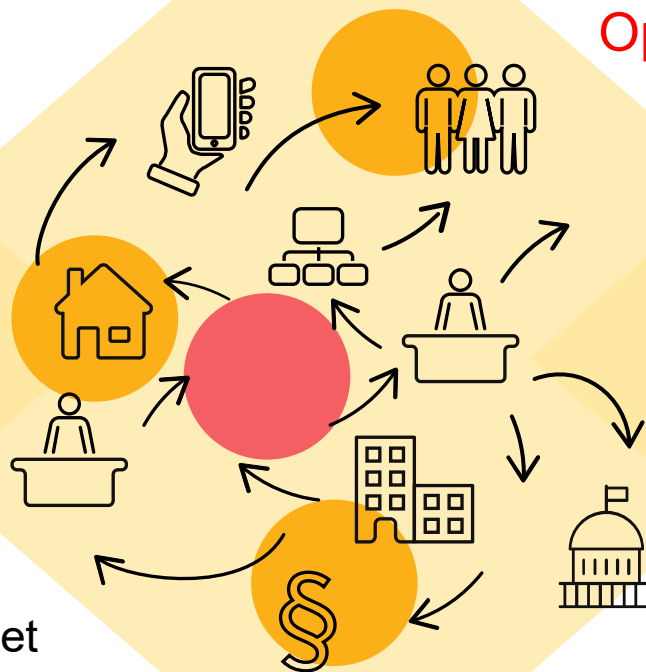
Asker velferdslab

Innovation@Digdir

Standardlab

Innolab Bergen

HelseTekLab Sintef

Oppdragslaboratoriet

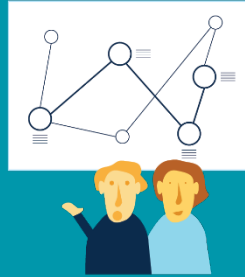
Bygge kompetanse som kan supplere forvaltningens grundige og mer tradisjonelle metoder med nye og mer utforskende arbeidsmåter.

Målgruppe: Medarbeidere i **departementene**

Stimulab

Stimulere til offentlig innovasjon fra brukernes perspektiv, gjennom å støtte virksomheter som våger å tenke nytt og som er villige til å endre roller, tjenester, prosesser eller systemer for å levere bedre tjenester til brukerne.

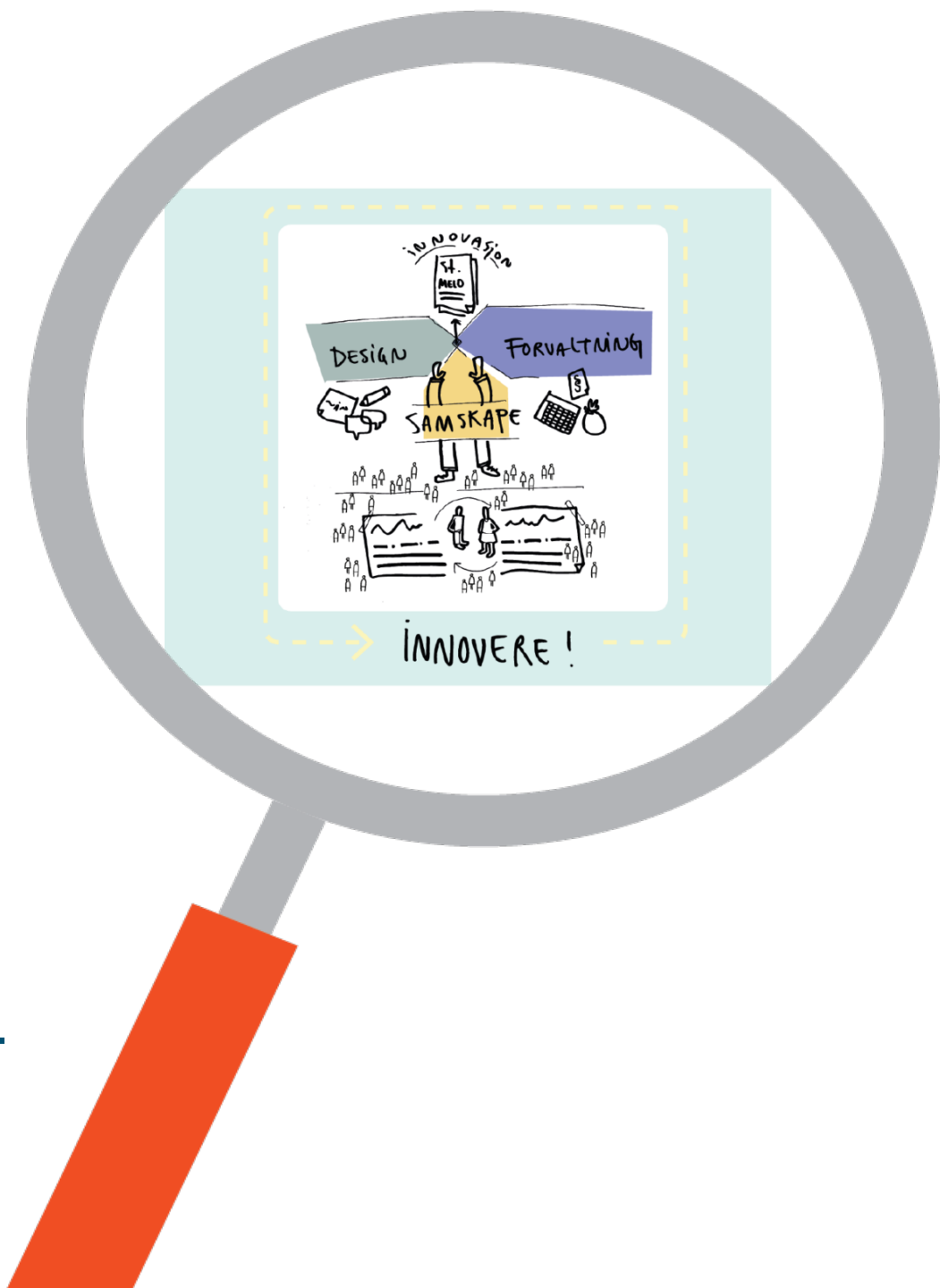
Målgruppe: **Statlige og kommunale virksomheter, gjerne i samarbeid**

— Lisens til å eksperimentere?

Oppdragslaboratoriet =
testet ut hvordan
forvaltningens tradisjonelle,
analytiske metoder kan
suppleres med mer
eksperimenterende
arbeidsmåter fra designfeltet.

Sprint 1 Kartlegge

*Fra delvis til helhetlig
problemforståelse*

Sprint 2 Utforske

*Fra problemer
til muligheter*

Sprint 3 Eksperimentere

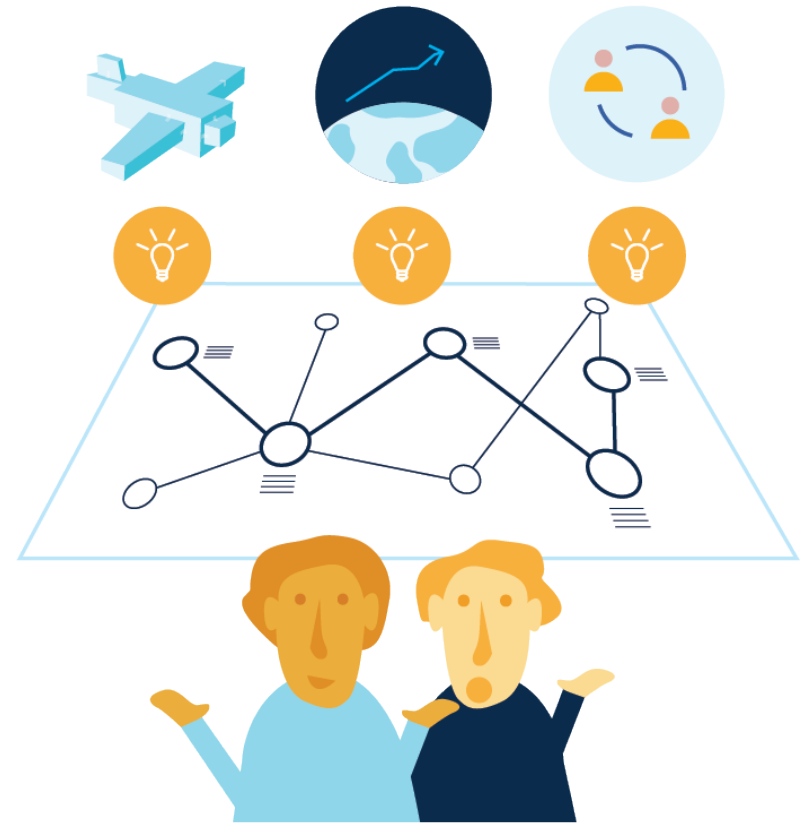
*Fra usikkerhet til
treffsikkerhet*

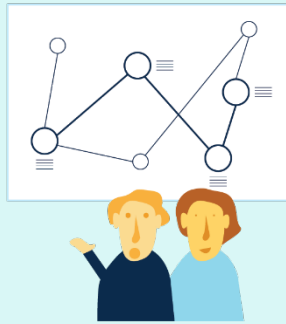

Sprint 4 Fortelle

*Fra læring til
handling*

-
- **Designtenkning**
 - **Policylab**
 - **Aksjonslæring**

Sprint 1 Kartlegge

- **Etablerte «laboratoriet»**
- **Organiserte oppdragsgrupper og ble kjent med hverandre**
- **Arbeidet seg frem til en felles og mer helhetlig problemforståelse**

Hva skal være oppdragene på Oppdragslaboratoriet?

1 UTRYDDE FATTIGDOM	2 UTRYDDE SULT	3 GOD HELSE	4 GOD UTDANNING	5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE	6 RENT VANN OG GODSANTITÆRFORHOLD
7 REN ENERGI FOR ALLE	8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST	9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR	10 MINDRE ULIKHET	11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN	12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON
13 STOPPE KLIMAENDRINGENE	14 LIV UNDER VANN	15 LIV PÅ LAND	16 FRED OG RETTFERDIGHET	17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE	FNs BÆREKRAFTSMÅL

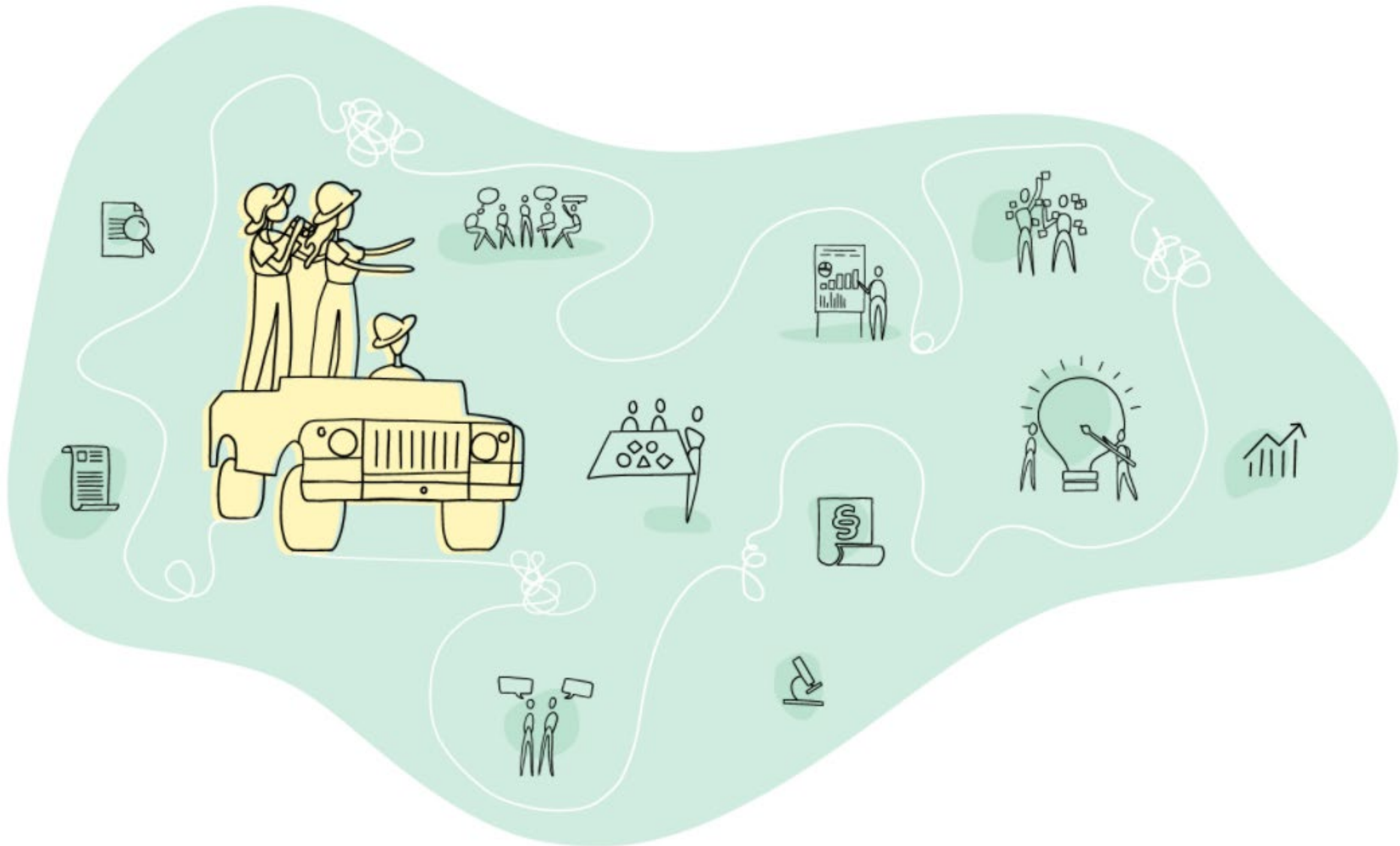

Sprint 2 Utforske

- **Utforsket oppdraget fra flere vinkler**
 - Utvidet sin problemforståelse
 - Innhentet perspektiver utenfra
- **Ble bevisst på at det finnes flere mulige løsninger på samme problem**
- **Konkretiserte hva de ville ta tak i**

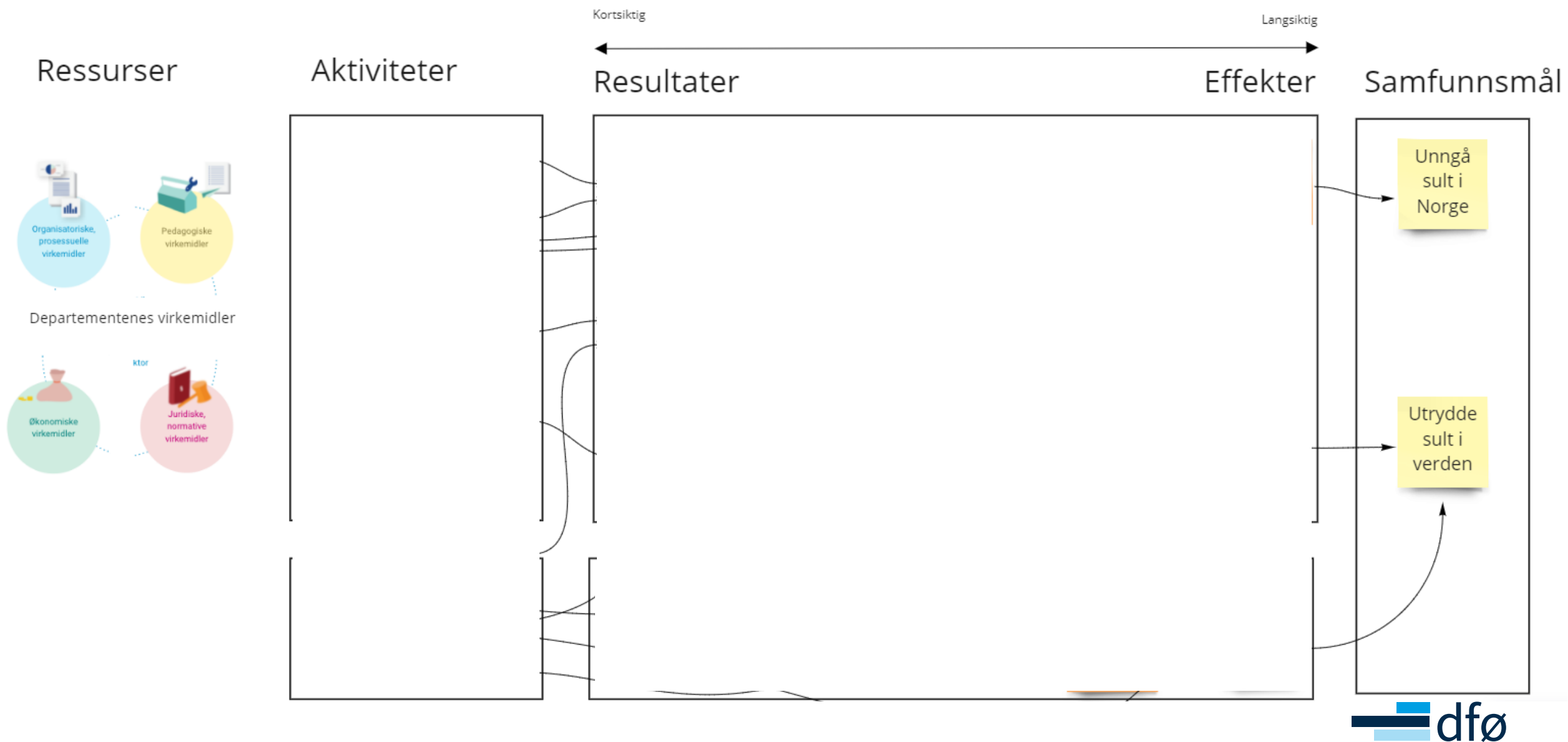

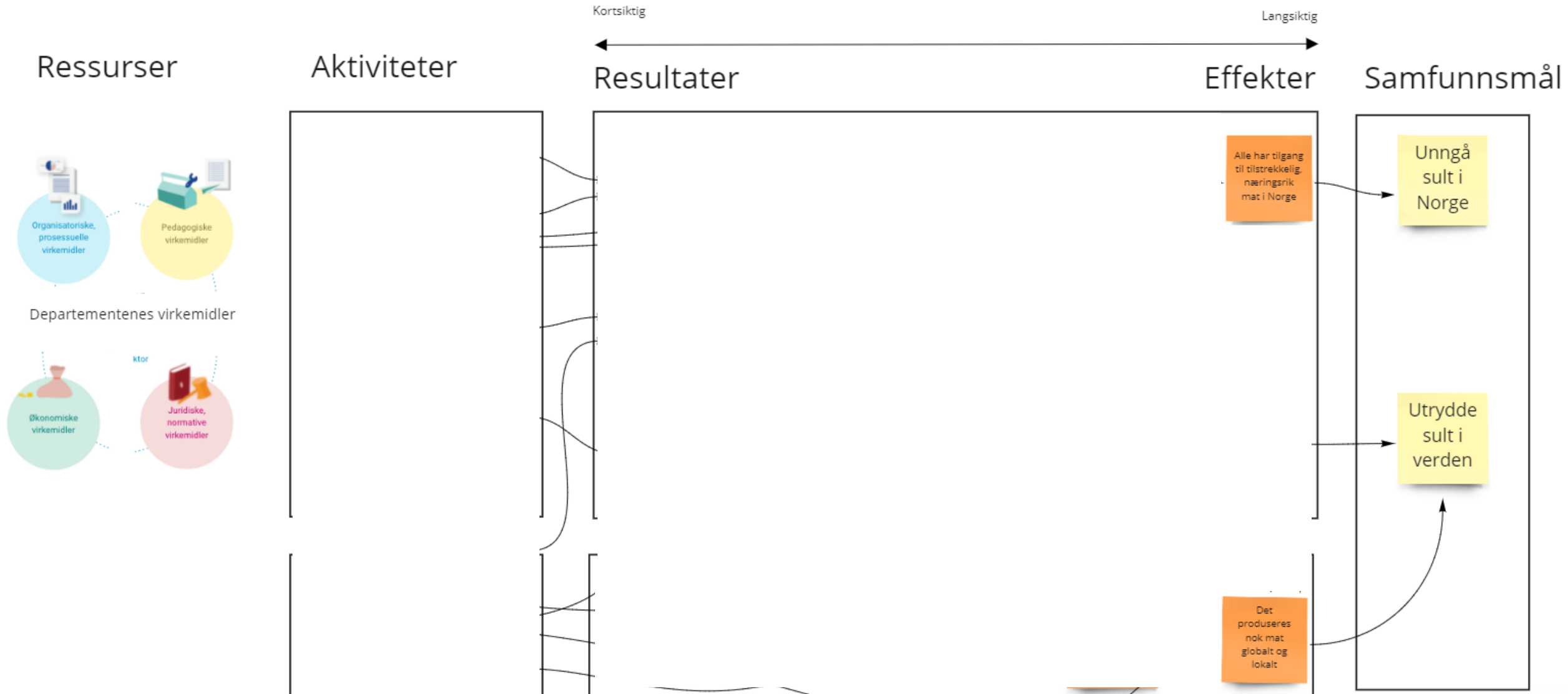
0 - 24
SAMARBEIDET
- en innsats for barn og unge

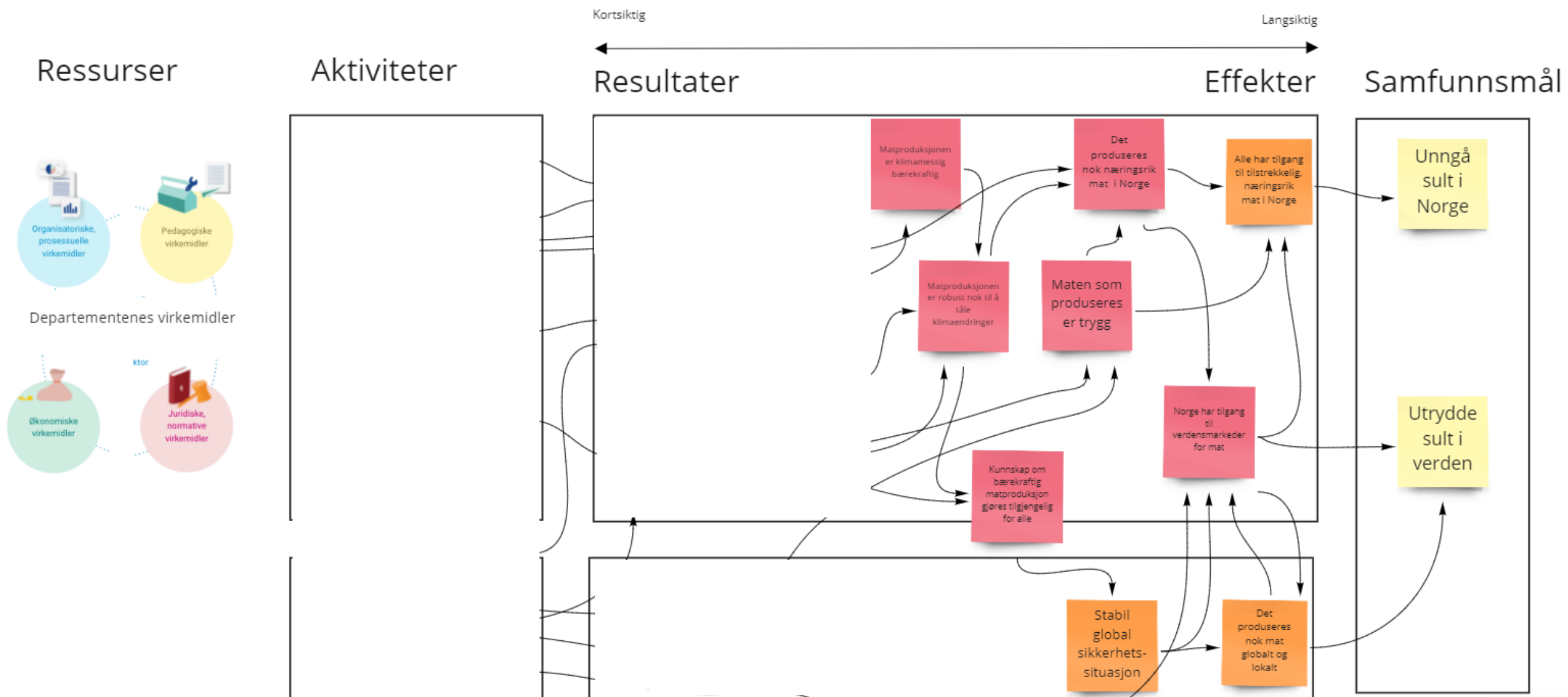
En mulig endringsteori knyttet til matproduksjon for bærekraftsmål 2

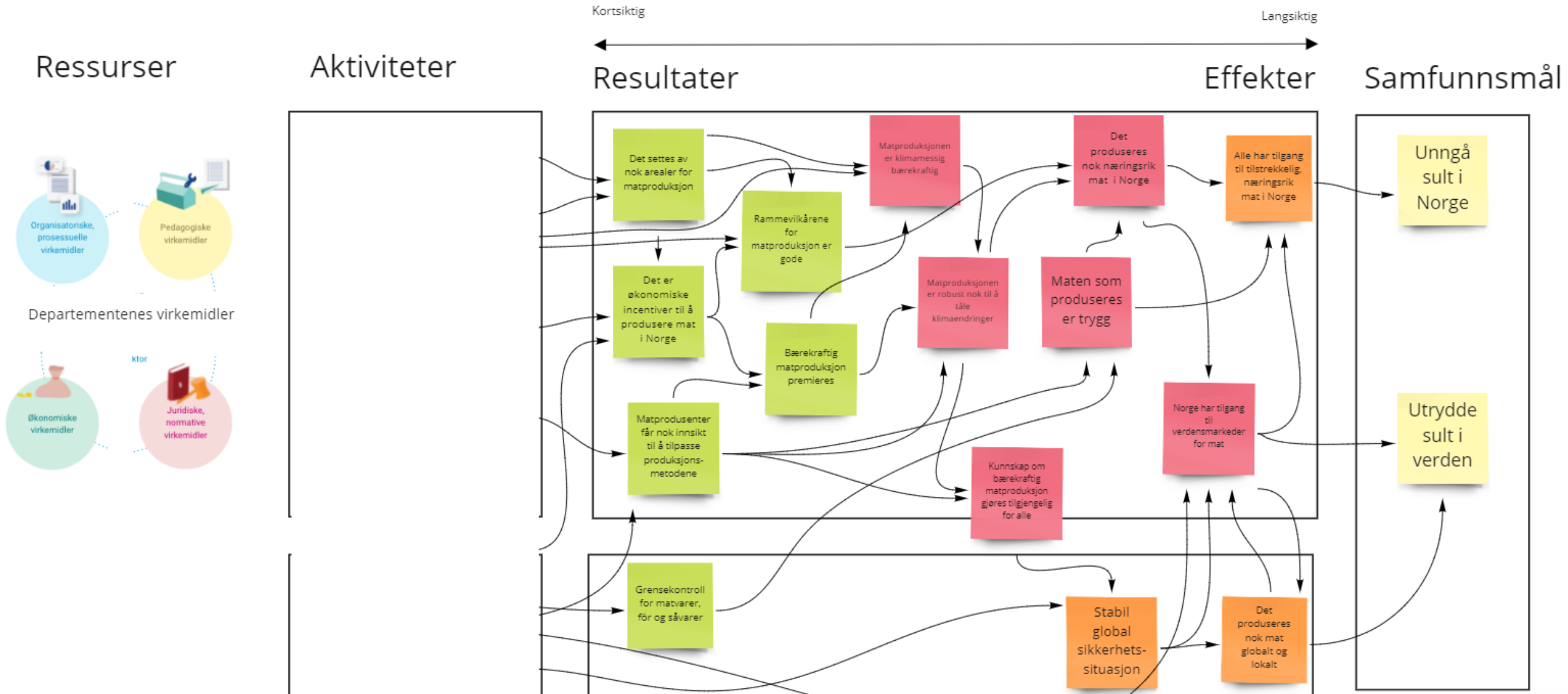
En mulig endringsteori knyttet til matproduksjon for bærekraftsmål 2

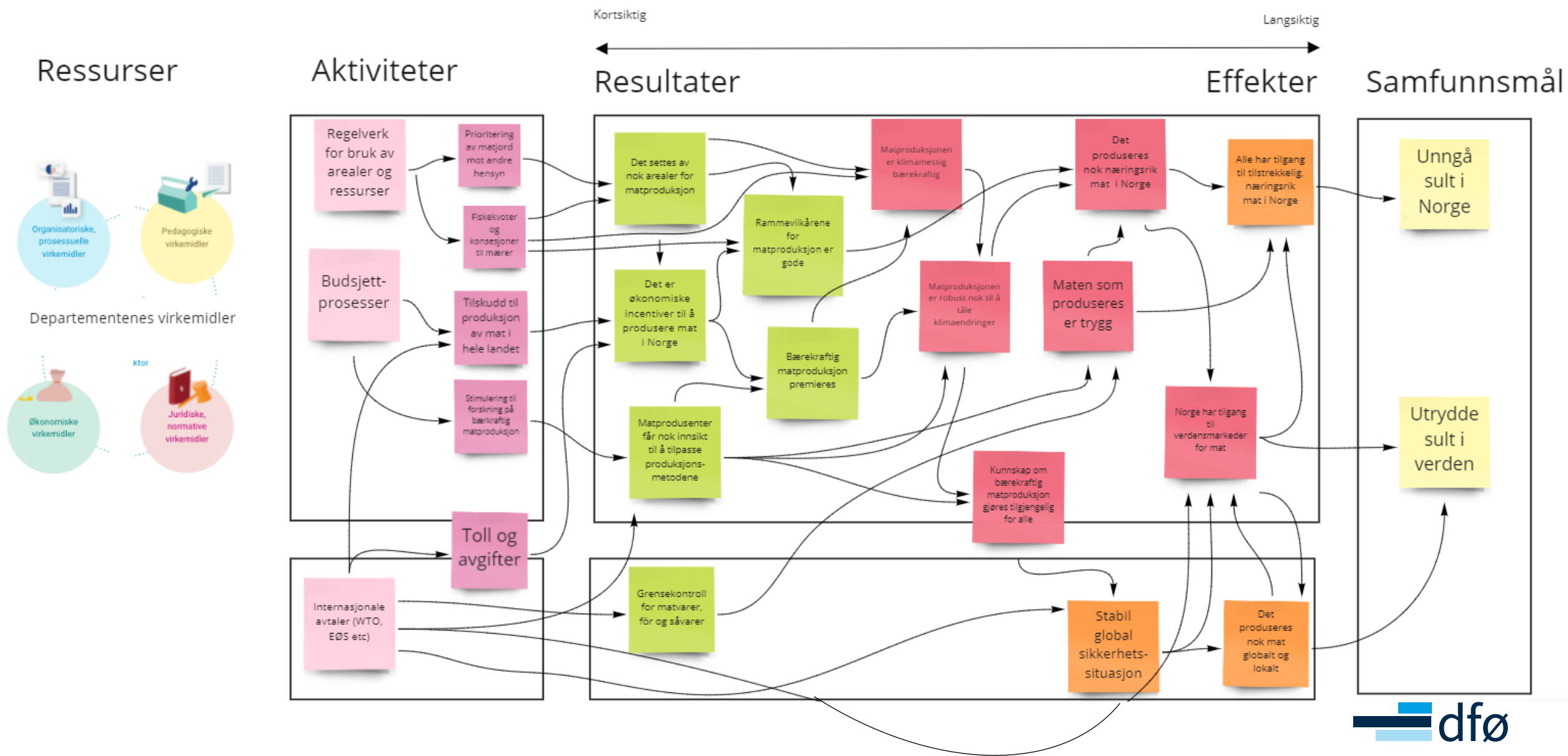
En mulig endringsteori knyttet til matproduksjon for bærekraftsmål 2

En mulig endringsteori knyttet til matproduksjon for bærekraftsmål 2

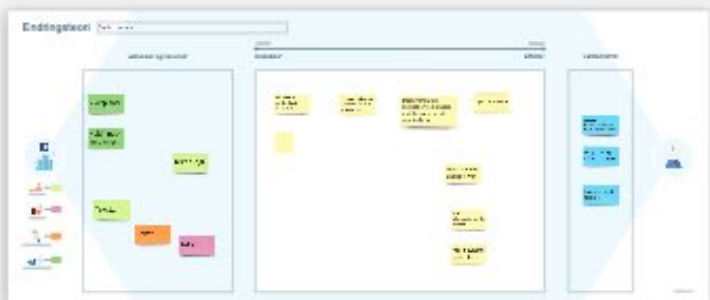

En mulig endringsteori knyttet til matproduksjon for bærekraftsmål 2

1 Endringsteori - versjon 1 - 02.12.2021

Gjenbesøke arbeidet dere gjorde i den siste sprinten!

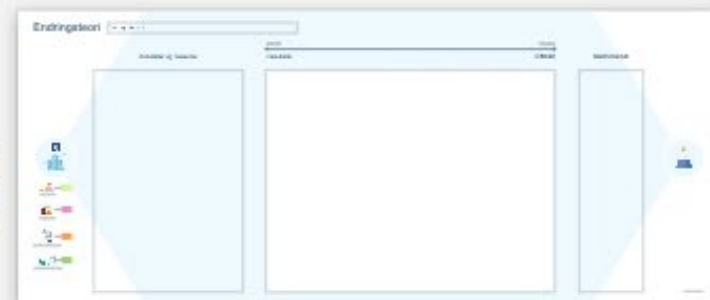
2 Jobbe individuelt - 18.01.2022

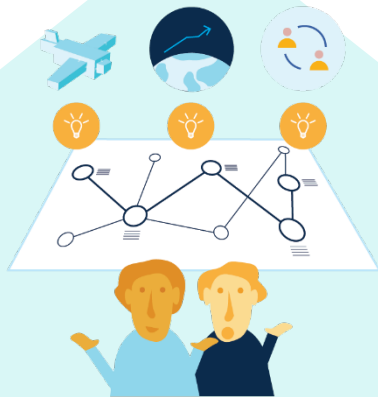
Bygge en eller flere kausalkjeder! du kan ta arbeidet dere gjorde den 02.12.2021 som et utgangspunkt

3 Endringsteori - versjon 2 - 18.01.2022

Flytte til denne rammen arbeidet dere har gjort individuelt og lage en felles endringsteori :) Du kan kopiere lappene dine og sette dem her! (CTRL+C og CTRL+V)

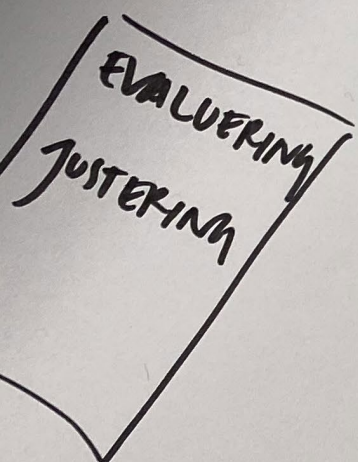
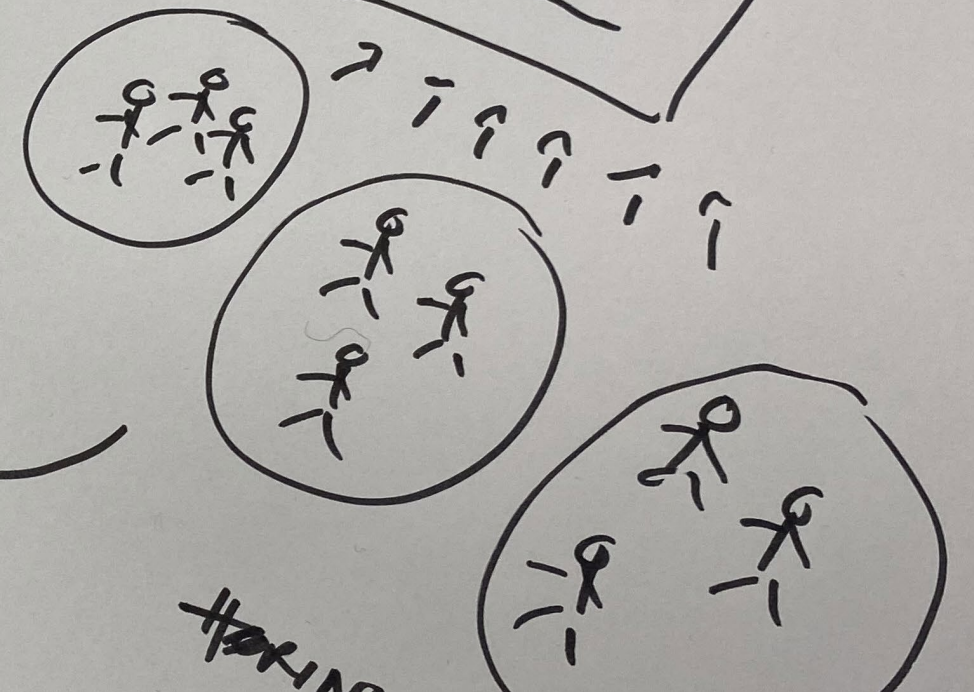
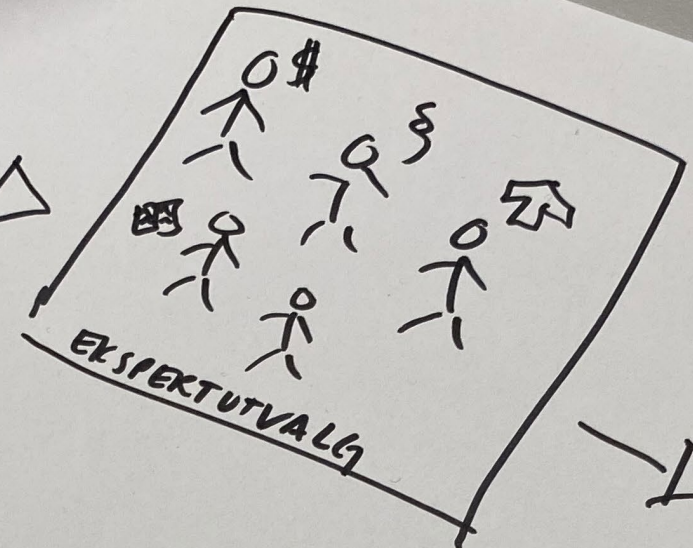

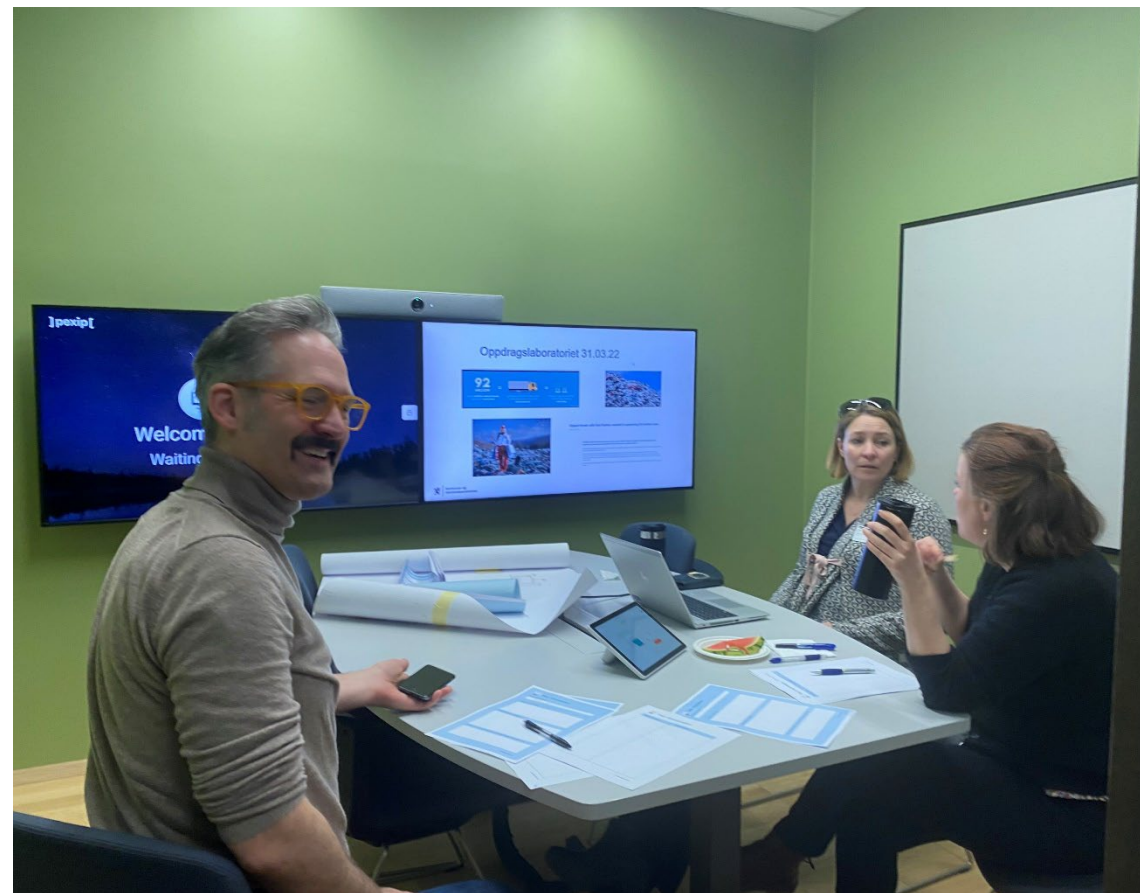
Sprint 3

Eksperimentere

- **Konkretiserte gjennom visualisering og prototyping**
- **Testet opp mot ulike brukere og ulike fremtidsscenarier**
- **Fokuserte på samarbeidsklime i gruppa**

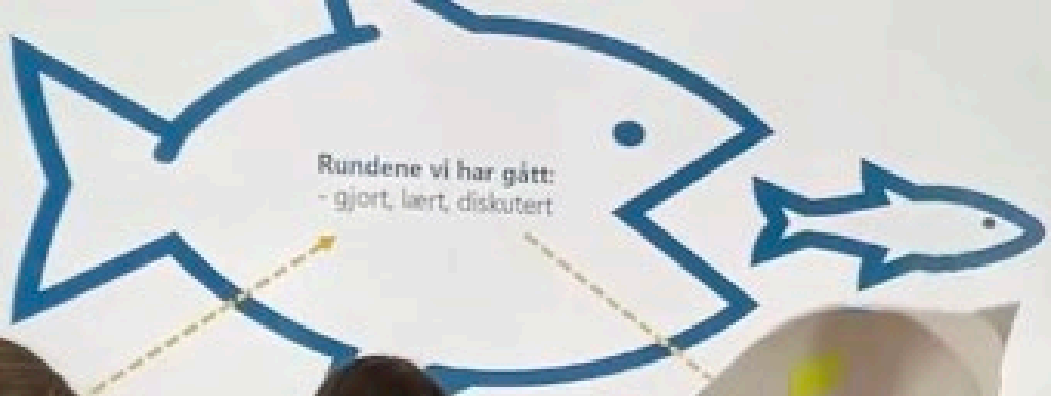
Asbjørnsen
Sørensen
Larsen
Jensen

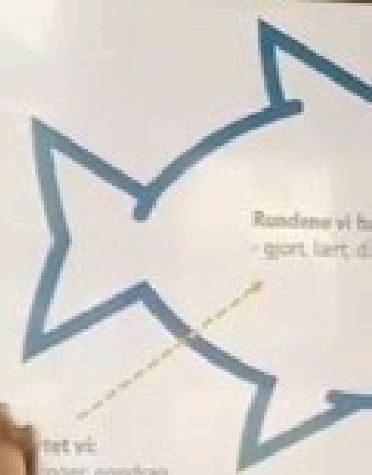
Sprint 4 Fortelle

- **Gjorde opp status og avrundet samarbeidet**
- **Diskuterte erfaringer og læringspunkter**

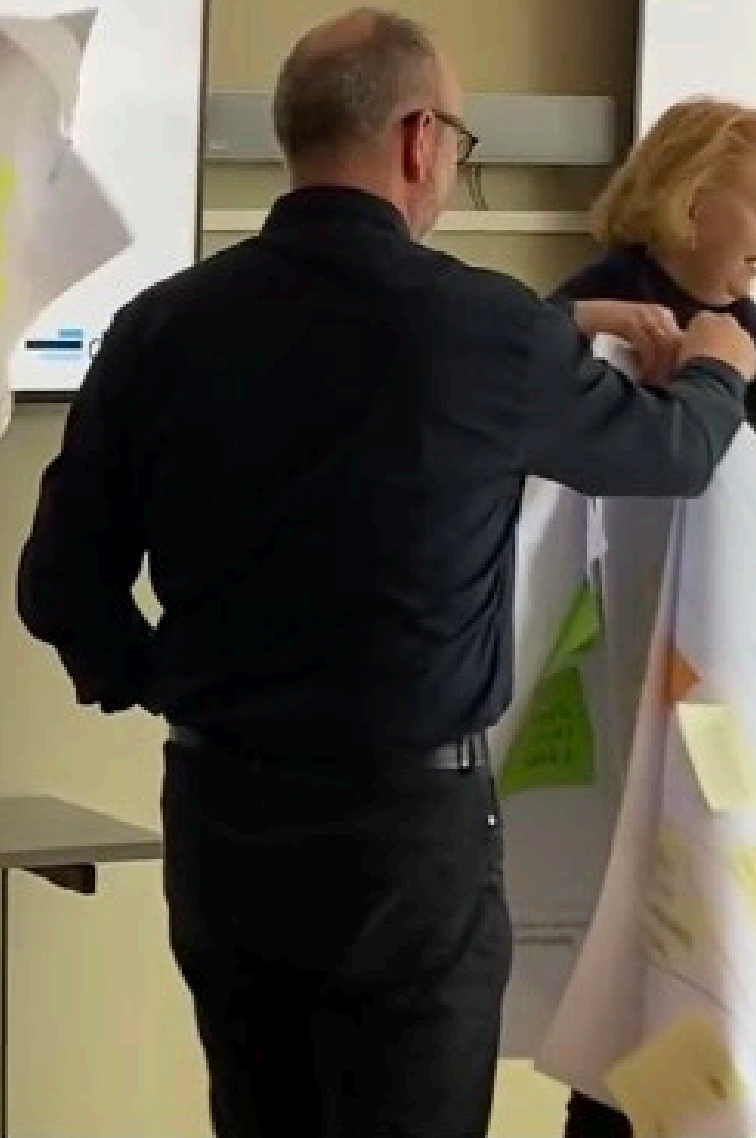
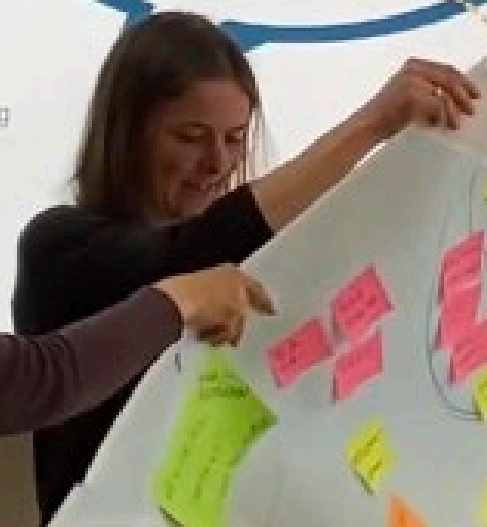
Rundene vi har gått:
- gjort, lært, diskutert

vi har gjort oppdrag

Rundene vi har gått:
- gjort, lært, diskutert

Rundene vi har gått:
- gjort, lært, diskutert

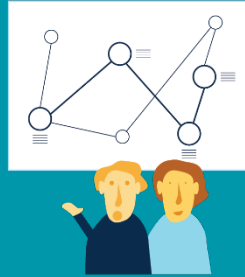
**Å skape trygge rom
for utforsking og
eksperimentering**

**Å utforske et større
mangfold av innganger
og perspektiver**

**Å teste ut både
problemforståelse og
løsning tidlig**

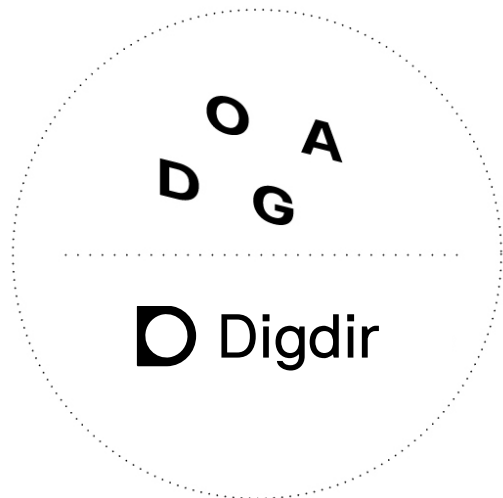
— Lisens til å eksperimentere?

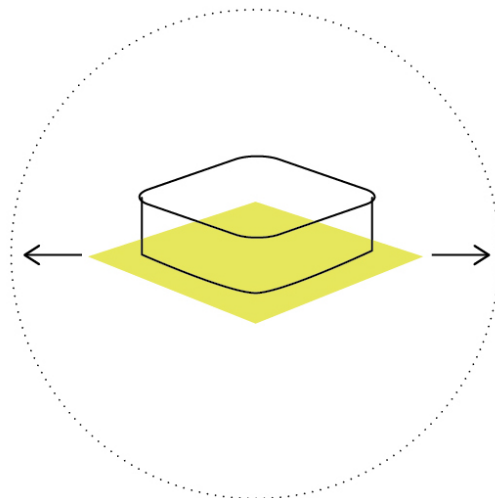
STIMULAB - løser offentlige floker og skaper ny praksis

Sigrud Grønland Hoel, Digitaliseringsdirektoratet

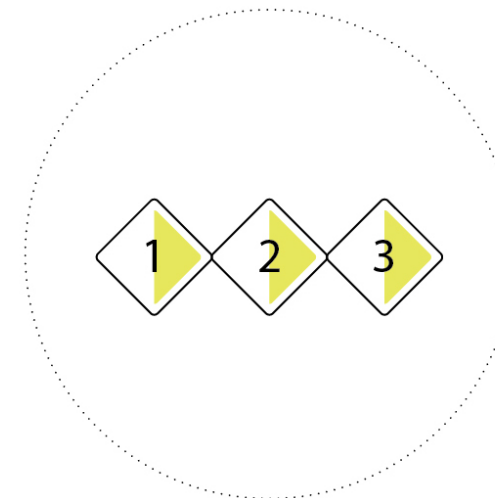
STIMULABS TRE VIKTIGE ROLLER

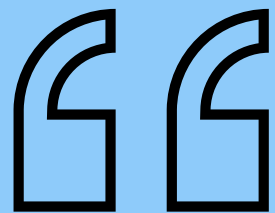
Er en aktiv
tilrettelegger og
tar ned risiko

Stimulerer til
tverrfaglig
samarbeid

Tilbyr en metode
for å jobbe med
kompleksitet

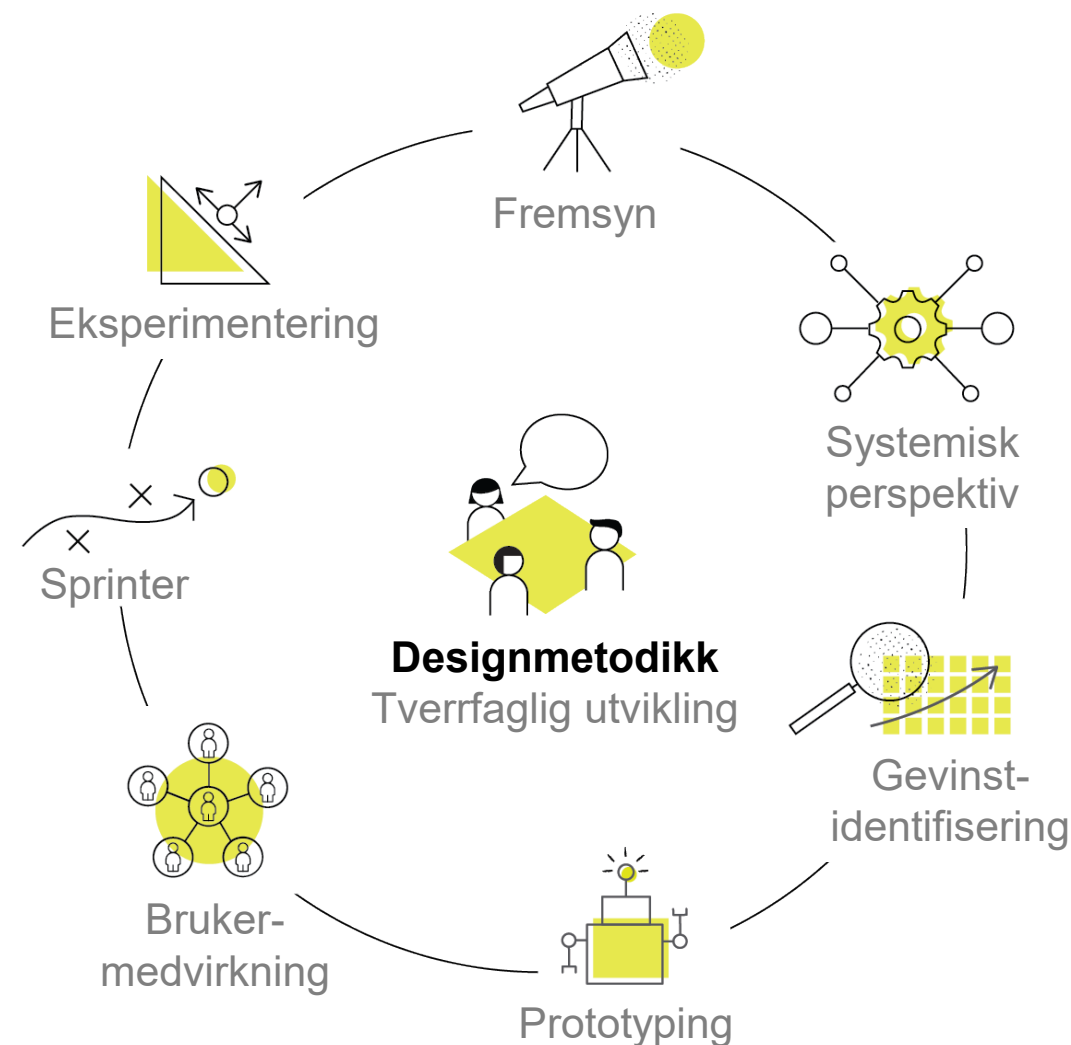

Stimulab er et dynamisk virkemiddel som evner å tilpasse seg reelle behov sektoren og aktørene har, og dermed sikre at den bistanden som gis er treffsikker og relevant.

- Menon, kunnskapsoppsummering 2020

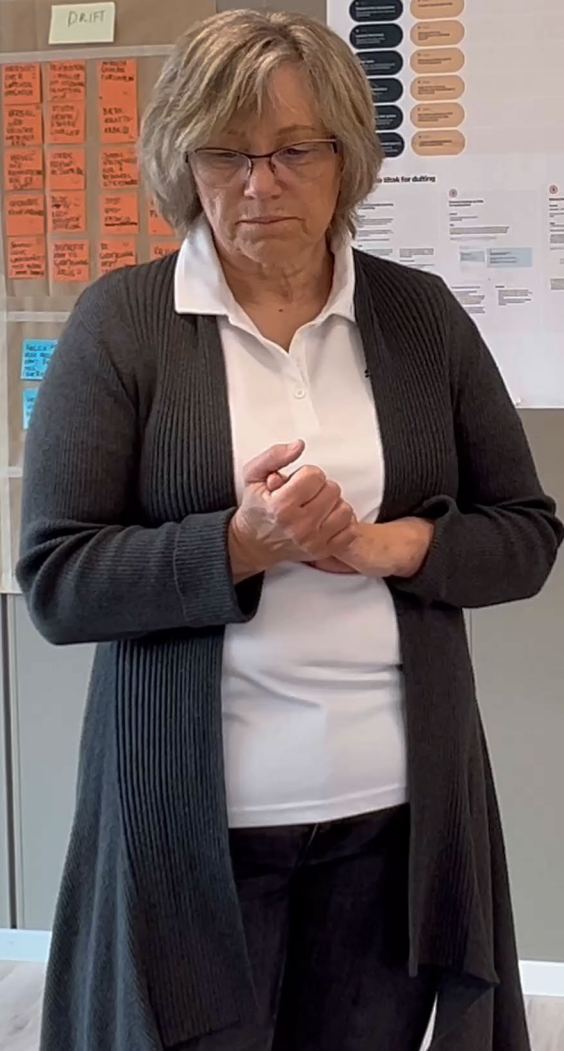
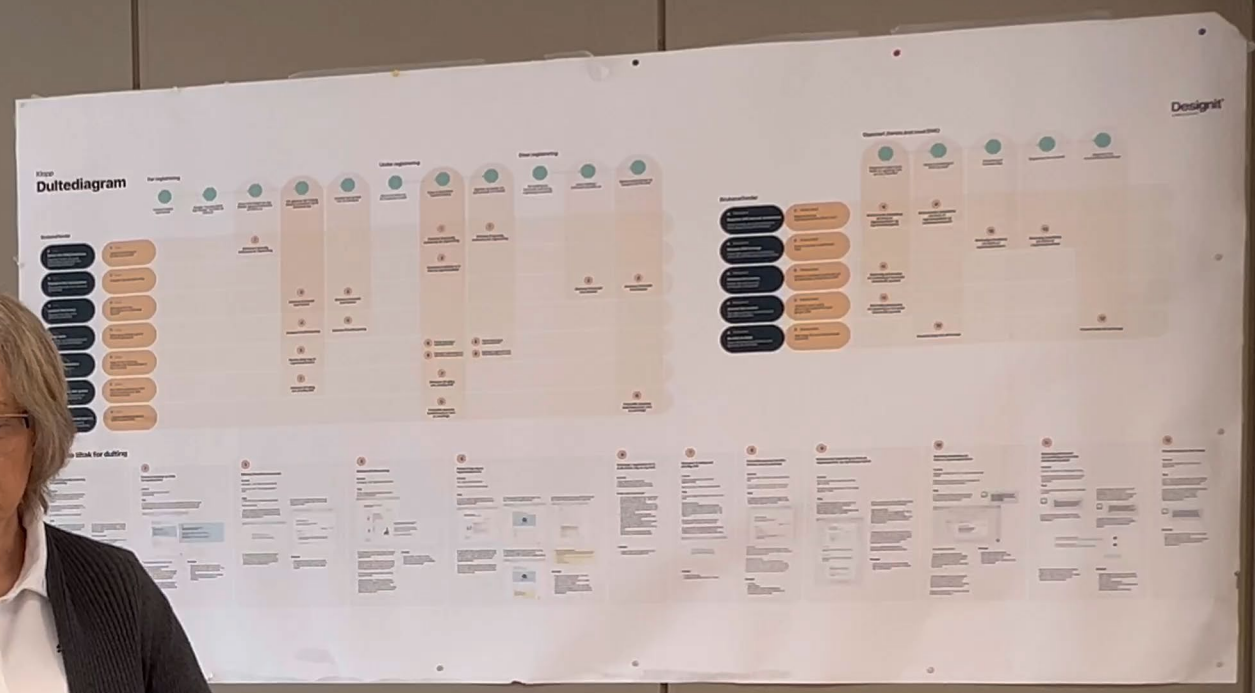
STIMULAB SINE BIDRAG

- Motvirker innsatssvikt når ingen har ansvar for helheten
- Stimulerer samarbeid på tvers
- Jobber på nye måter
- Bygger innovasjonskapasitet- og evne
- Gir starthjelp
- Setter brukerne i sentrum (både ansatte og innbyggere)
- Skaper struktur og trygge rammer for å eksperimentere
- Utfordrer rammebetingelser

Hva betyr dette i praksis – erfaringer fra 'KLOPP'

Kari Ann Nygård, Brønnøysundregistrene, prosjektleder KLOPP

EFFEKTER AV TRE (SAMMENHENGENDE) STIMULAB- PROSJEKTER

Caroline Wang Gierløff

Partner

Tre Stimulab-prosjekter som har gitt resultater enkeltvis og videre tema for utforskning

Gjeldsfloken

En digital tjeneste som tilgjengeliggjør innbyggernes økonomiske data og gir dem økonomisk oversikt

Et StimuLab-prosjekt
versjon 0.95

Tre Stimulab-prosjekter som har gitt resultater enkeltvis og videre tema for utforskning

Gjeldsfloken

En digital tjeneste som tilgjengelig økonomiske data og gir

Et Stimulab-versjon

Stimulab-prosjektet Klopp

Hvordan vi skal forebygge uhåndterlig gjeld blant enkelt-personforetak

Leveranserapport med mål bilde, tiltak og anbefalinger – 13. januar 2021

Tre Stimulab-prosjekter som har gitt resultater enkeltvis og videre tema for utforskning

Gjeldsfloken

En digital tjeneste som tilgjengeliggjør økonomiske data og gir

Et Stimulab-versjon

Stimulab-prosjektet Klopp

Hvordan vi skal forebygge uhåndterlig gjeld blant enkelt-personforetak

Leveranserapport med målbilde, tiltak og anbefalinger – 13. januar 2021

Designit

MENON ECONOMICS

Brønnøysundregistrene

nov

Skatteetaten

Stimulab

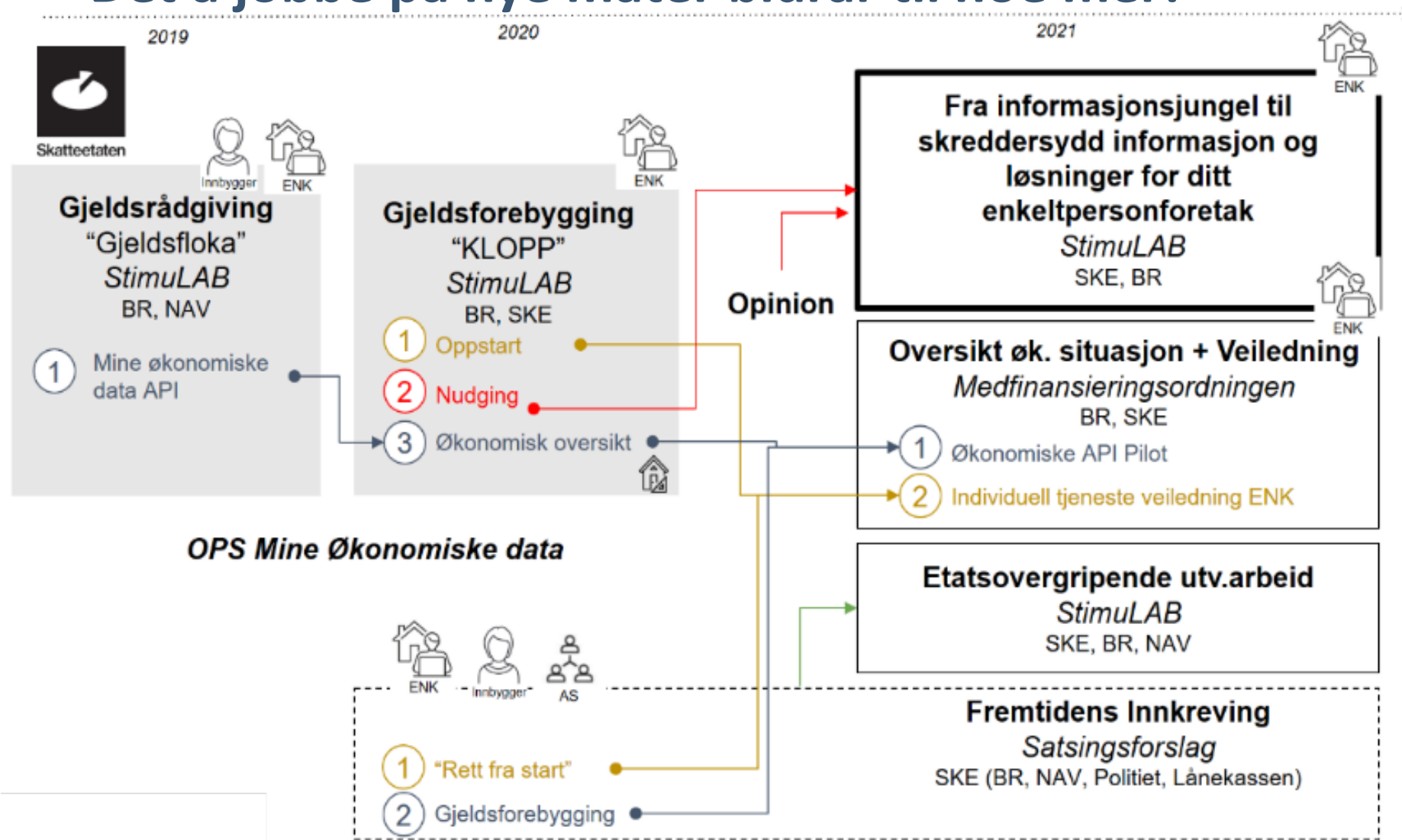
Fra informasjonsjungel til skreddersydd informasjon

Sluttrapport
November 2022

LILLESTRØM
KOMMUNE

Brønnøysundregistrene

Det å jobbe på nye måter bidrar til noe mer!

Klopp resulterte i innsikt som i dag benyttes i

- *Programmet Fremtidens Innkrevings prosjekt «Rett fra start»*
- *En digital oppstartsveileder for enkeltpersonforetak*
- *Et dultediagram!*

Stimulab

Fra informasjonsjungel til skreddersydd informasjon

Sluttrapport
November 2022

**Informasjonsjungel-prosjektet
resulterte i «Springbrett» der vi
testet ulike måter å gi tilpasset
informasjon til oppstartede ENK**

**Vi eksperimenterte med ulike
tiltak på ekte brukere!**

Dagens informasjon

Melding i Altinn

Melding: Samordnet registermelding er godkjent - PEGGY TESTER AS - 925 664 294
Brønnøysundregistrene

tit: PELLE FOSSE ⌵ Aktivitetslogg mottatt: 21.09.2020

Brønnøysundregistrene har behandlet og godkjent Samordnet registermelding.

[Nyttig informasjon til nyregistrerte virksomheter](#)

PDF Godkjent vedtak i Enhetsregisteret og Foretaksregisteret (last ned)

PDF Registerutskrift (last ned)

PDF Firmaattest (last ned)

[Gratis veiledning om å starte og drive bedrift](#)

☒ Sett til ulest → ☒ Videre send på e-post ↓ Last ned alle 📄 Flere valg

Mail til registrert e-post adresse

noreply@altinn.no Inbox - VETLESEN 14 January 2015 at 16:20

Samordnet registermelding er godkjent
To: Jonas Vetlesen

Samordnet registermelding for JONAS VETLESEN - 914730465 er godkjent. Se i meldingsboksen din på www.altinn.no.

"Nyttig informasjon"

Brønnøysundregistrene

[Forsiden](#) | [Andre tema](#) | [Informasjon til nyregistrerte virksomheter](#)

Informasjon til nyregistrerte virksomheter

Sist oppdatert: 24. juni 2022.

Det er mye du må vite når du har registrert en virksomhet. Vi har samlet informasjon som er viktig for deg å kjenne til.

Innsendingsplikt til Regnskapsregisteret →

Opplysningene er tilgjengelige for alle →

Noen tips til deg som er ny i næringslivet →

Drive bedrift →

Altinn Starte og drive bedrift

Krav til forretningsdokument og nettside →

Savner du noen opplysninger i registerutskriften?

Noen av opplysningene, som næringskode og organisasjonsnummer for underenhet blir registrert i etterkant.

Hvis du trenger en oppdatert registerutskrift, har du gratis tilgang til den via [«Produkter og tjenester fra Brønnøysundregistrene»](#) i Altinn.

"Gratis veiledning"

Gratis veiledning om å starte og drive bedrift

Gratis veiledning om å starte og drive bedrift

Gratulerer med etableringen! Vi vil gjerne hjelpe deg videre.

Sist oppdatert 28.04.2022

Å starte og drive bedrift i Norge kan være utfordrende. Derfor har myndighetene flere tiltak som skal gjøre det enklere for deg.

På «Altinn - Starte og drive bedrift» finner du relevant og nyttig informasjon som du trenger for å drive næringsvirksomhet. Her er du alltid sikker på at informasjonen du finner er oppdatert og lett tilgjengelig. Siden informasjonen er tverretattlig slipper du selv å lete etter riktig informasjon på ulike offentlige nettsteder.

Her er noen eksempler på informasjon du finner hos oss: Støtteordninger, regnskap, budsjett, hvilke plikter har du som arbeidsgiver, fakturering, skatt, moms, rapporteringsplikter, og mye mer. Vi tilbyr også dokumentmal og relevante nyheter for deg som driver egen virksomhet.

Trenger du veiledning og tips på veien?

Ta gjerne kontakt med brukerstøtten vår, Bedriftsveiledning, i kontortiden på telefon 800 33 840. Tjenesten er gratis.

Det er en glede for meg å ønske deg lykke til.

Med vennlig hilsen

Lars P. Brekk

Lars Peder Brekk
direktør, Brønnøysundregistrene

Du kan stole på informasjonen som tilbys på Altinn - Starte og drive bedrift, da den er kvalitetssikret og godkjent av etatene som eier informasjonen. Her er noen av informasjonseierne: Brønnøysundregistrene, Skatteetaten, NAV, Statistisk sentralbyrå, Patentslyret, Arbeidstilsynet, Innovasjon Norge, Forskningsrådet og SIVA.

Ny i næringslivet? Se opp for juks! →

Eksempler på oppdatert informasjon

Melding i Altinn

Emne:

Gratulerer - Enkeltpersonforetaket ditt er registrert!

Melding:

Enkeltpersonforetaket ditt har org.nr 123456 og er klart for drift.

[Springbrett på Starte og drive bedrift hjelper deg i gang.](#)

Mail/sms til registrert e-post adresse

Gratulerer - Enkeltpersonforetaket ditt er registrert. Logg inn på Altinn for å se organisasjonsnummer og informasjon om hvordan du kommer i gang.

Gratulerer - Enkeltpersonforetaket ditt er registrert med org.nr 123456.

Springbrett på Altinn hjelper deg i gang.

Protypen Springbrett beskrives i neste seksjon

Del med dine venner | Del med sosiale medier | Del med familie og venner | Del med kollegaer | Del med venner

Springbrett

Informasjon som hjelper deg å starte og drive bedrift

Dette må du vite

Se denne videoen som forklarer hvordan omsetning, moms og skatt henger sammen og hvor mye penger du vil slippe igjen med.

Vi du prøve med dine egne tall?

I videoen forklarer vi

- Som næringsdrivende må du sette av penger til skatter og avgifter.
- Disse pengene er det du slipper igjen med etter du har trukket fra.

Akte	Faste og variable utgifter	Skatt
Normalt 22% av alle penger du får inn på konto (prinsippregulert)	For eksempel lønne og kostnader for utgifter	Normalt 22% av det du har tjent når du har trukket fra de faste og variable utgiftene (overskuddet ditt)

Dette må du gjøre

Har du noen spørsmål? (For å bruke disse oppgavene)

Jeg har tjent: under 50 000kr over 50 000kr

Betaler du noen påtlagte varer eller tjenester? Ja Nei

Er du MVA-pliktig? Ja Nei

Dine oppgaver

Register deg i MVA-registeret

Du må registrere deg i MVA-registeret når du har en årlig omsatt på over 50 000 kr. [Sjekk dette ut](#)

Meld deg inn i forskuddskattsordningen

Du må betale skatt på inntektene dine før du har fått skattebrev. [Sjekk dette ut](#)

Bokføringsplikt

Når du som enkeltpersonforetak har en omsatt på over 50 000 kr har du bokføringsplikt, som betyr at du må ha en regnskapsfører som betaler moms. Følg opp til skatteetaten og meld deg inn i bokføringsplikt. [Sjekk dette ut](#)

Betal forskuddskatt 4 ganger i året

Brevene til treatment

26. september

Vår dato 26. september 2022 Vår referanse 2022/5781499
800 80 000 Org. nr 974 761 076
skatteetaten.no

A: VESOME BRENNHAUGEN
Kirkebakken 21
1914 YTRE ENEBAKK

Velkommen til Springbrett

Skatteetaten og Brønnøysundregistrene har laget en nettside til deg som nylig har startet et enkeltpersonforetak. Her har vi samlet det viktigste du bør vite om skatt og mva, i tillegg til gode tips til deg som er ny på det å ha et enkeltpersonforetak.

Vi håper dette kan bli et springbrett til veien videre!
Klikk her for å komme til nettsiden: <https://springbrett.brreg.no/>

Hilsen
Skatteetaten

Side 1 / 1

12. oktober

Vår dato 11. oktober 2022 Vår referanse 2022/5781499
800 80 000 Org. nr 974 761 076
skatteetaten.no

A MINDE
Colletts gate 64
0460 OSLO

Til deg som har et nystartet ENK

For to uker siden mottok du en lenke til en nettside med informasjon til deg som nylig har startet et enkeltpersonforetak. Vi håper du har fått sett på nettsiden du mottok, og at den har vært nyttig for deg.

Vi ønsker å kartlegge forståelsen av skatt og mva hos nyopplagte enkeltpersonforetak, og håper du kan ta deg tid til å svare på en spørreundersøkelse.

Trykk her for å starte spørreundersøkelsen
<https://response.questback.com/menonbusinessseconomicsas/frainformasjonsjunge/>

Med hilsen
Skatteetaten

Side 1 / 1

Brevene til kontrollgruppen

26. september

Vår dato 26. september 2022 Vår referanse 2022/5781499
800 80 000 Org. nr 974 761 076
skatteetaten.no

A. LUBINSKA
Hans Nordahls gate 18
0481 OSLO

Til deg som har et nyopplagte ENK

Skatteetaten og Brønnøysundregistrene ønsker å kartlegge forståelsen av skatt og mva hos nyopplagte enkeltpersonforetak. Du får denne e-posten fordi du registrerte ditt enkeltpersonforetak det siste året.

Vi håper du kan ta deg tid til å svare på en spørreundersøkelse om dette.
Trykk her for å starte spørreundersøkelsen:
<https://response.questback.com/menonbusinessseconomicsas/nyopplagtedeenk/>

Hilsen
Skatteetaten

Side 1 / 1

Besøkstall fra Springbrett

Pr. 26. oktober 2022

Unike besøk **3500** | Visninger **4400** | Gjennomsnittstid på siden **04:43**

Vi har i dette prosjektet sendt ut brev gjennom Altinn. Vi hadde ingen effektiv måte å måle om brevene i Altinn faktisk blir åpnet, men vi kan bruke besøkstallene vi har på nettsiden til å estimere. Dette fordi vi kan se i analyseverktøyet hvor besøkende kommer fra.

Nyttig informasjon skrevet på en forståelig måte

Springbrett har en høy gjennomsnittstid på 04:43 som kan indikere at informasjonen skaper interesse og er noe som brukerne ønsker å lese.

At informasjonen vi har sendt ut skaper interesse og er forståelig kan også forklare hvorfor vi har en tilsynelatende høy besøksandel. Vi vet at det er ca. 13% som åpner linker brev i Altinn slik de ser ut pr. juni 2022 og at vi pr. 26.10.22 hadde 3500 unike besøk på Springbrett. Over 3500 unike besøk på siden kan bety at så mange som 35-40% av de som har fått brevet i Altinn har gått inn på Springbrett. Dette er derved en betydelig økning fra hva vi vanligvis ser fra slike utsendelser.

Ingen måte å spore før de kommer inn på siden

Vi kan bruke besøkstallene fra Springbrett til å anslå at måten brevet har blitt skrevet på har gjort at flere brukere enn normalt har klikket seg inn på informasjon sendt fra eller på vegne av det offentlige. Den høye gjennomsnittlige besøkstiden indikerer at utformingen og måten informasjonen har blitt skrevet på har vært av interesse. Dette er kun antagelser fordi vi bare har mulighet til å spore brukerne når de først er inne på siden og ikke på veien til siden.

Vi kan kun anslå at ca 35% av alle som har fått brevet til Springbrett har vært inne på siden.

Til sammenligning åpnet 13% lenke i brev i Altinn sommer 2022

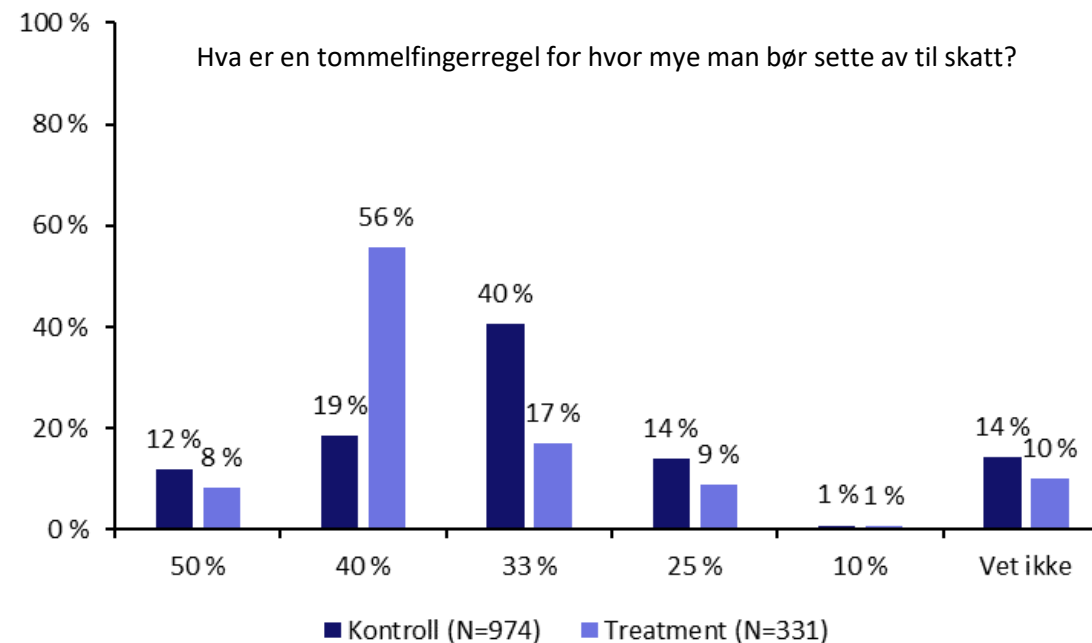
~35%

Treatment gruppen fikk tilsendt to brev i perioden 26.09 til 26.10, men kun en av de ble linket til springbrett.brreg.no

Skatt

For mange kommer skatt på overskudd som et sjokk, og det er derfor ønskelig å komme med noen anbefalinger til hvor mye en bør sette av. På Springbrett ble ENK informert om at en tommelfingerregel er å sette av 40 prosent til skatt. Dette er det spørsmålet hvor vi ser en tydeligst effekt av informasjonen som formidles. 40 prosent av kontrollgruppen oppgir at man bør sette av en tredjedel (33 prosent) til skatt, mens 56 prosent av treatmentgruppen oppgir 40 prosent. Gruppene svarer signifikant ulikt, og det er den sterkeste signifikansen.

Det er ikke et riktig eller et galt svar på et slikt spørsmål. Samtidig viser dette godt hvordan målgruppen er mottakelig for informasjon fra det offentlige.

Her er det reelle gevinster som både hentes ut i dag og fremover!

- Gevinster:
 - Tidsgevinster for brukeren som etablerer seg – får raskere veiledning og korrekt informasjon
 - Kvalitetsgevinster for brukeren
 - Bedrifter som unngår konkurser som følge av god veiledning
 - Tidsgevinster for Brønnøysundregisteret, Skatteetaten og Nav som følge av mindre veiledningsbehov
 - Effektiviseringsgevinster gjennom samordning
 - Og, ikke minst det at man lærer å arbeide på nye måter internt og eksternt!

*Tiltakene bidrar til å redusere tidsbruken nyoppstartede enkeltpersonsforetak har med å finne og forstå informasjonen. Dersom vi antar at 30 000 enkeltpersonsforetak kan redusere tidsbruken sin på å lete etter informasjon med mellom 1-10 timer per år, tilsvarer dette en økonomisk gevinst på mellom **8,8 millioner og 88 millioner kroner** årlig.*

Oppsummert

Forvaltningen trenger:

- Lisens til å eksperimentere og mot til å utfordre
- Læringsarenaer for åpen utforskning og kompetansebygging
- Mer tverrsektoriell styring og ledelse
- Nye målings- og finansieringsmekanismer
- Flere ledestjerner – gode eksempler og deling av ny praksis

Takk for oss!

